

Horváth Gáborné

Migráció, anno...

Jó néhány évvel ezelőtt Erdélyt járva-pünkösdőlvé kirándulóbuszunk népességét ismeretlen ismerősök hívták meg uzsonnára. Ezt idegenvezetőnk közölte velünk. Fura volt ezt a két szót együtt hallani, és valamilyen furfangra gyanakodtunk. De nem, nem az volt, hanem a későbbi percekben átélt meglepetést és megdöbbenést megelőző kíváncsiságunk. A barátságos kisvárosban tiszta udvar, rendezes ház, szívbéli fogadtatás és gazdagon terített kerti asztal várta a megfáradt magyarországi utasokat: tea, kávé, szendvicsek és a különlegesen finom ízű erdei málnás-ordás lepény. Mozogni is kellett egy kicsit, gyorsan körbejártuk hát a házat, és a kis-kapun túli, zölden viruló konyhakertet. Csendes, lombos zugában babaház rejtőzködött, tele babákkal, játékokkal, de úgy, mintha valaki siettében, és nem is olyan régen, szándékosan és gyorsan ott-hagyta volna.

– Apró a hölgy? Unoka, vagy már felnőtt a nagylány? – érdeklődtünk. Kíváncsian vártuk vendégfogadó gazdasszonyunk választát.

– A fiunk nálatok él. Örülünk, hogy itt és most hazanézőben veletek együtt már itt lehet.

Homolya Gábor: Piktogramok
– Ének a savas esőben

Ott ül, ni, csendben az asztal végén! A babaház úrnője pedig még ifjú leánykorában, szerencsére nem egyedül, még messzebbre szökött. Változnia kellett a világnak, hogy újból nyugodtan hazajárhassanak. Várjuk az új kis gazdasszonyokat a babaházba, az unokákat, akik mostanában már szépen nődöglének. Egyszer csak-csak mi is az öregemmel meg kell hogy nézzük, hol laknak. Hisz várnak a rokonok. – Majd elmesélte, hogy a leányka távozása hogyan is történt meg.

Pénteki nap volt, hétvége. Éppen hogy vége a munkaidőnek. Már mindenki felöltözött, ő is. Lépni akart ki az ajtón, amikor a főnöke széthajtott, gépelt iratot tett az asztalára.

– Itt írd alá, a többit hétfőn megbeszéljük.

A leány odanézett. Szempillantásnyi idő alatt felfogta: saját halálos ítéletét írta volna alá.

– Inkább hétfőn intézzük az egészet, mert ma már úgyis lejárt a munkaidőm – mondta magára erőltetett nyugalommal, és egyáltalán nem árulkodó lélekjelenléttel. Egy pillanat alatt átfutott az agyán: egészen másféle életet szánt önmagának, mint amit a papír ígért. Férjet, gyermekeket, nyugodt családi életet, a szülők biztos közelségét. Nem óhajtott csatornasarat talicskázni, bádobbarkában fagyoskodni, moslékot enni, betegségekkel és ifjúkori halállal küszködni. Hiszen onnan nem egy ifjú küldött haza olyan levelet, melynek belsejébe fekete keresztet rajzoltak. Jeladást a szülőknek, hogy még élnek.

Kapta magát a leány, mert igen sietett. Útközben betért a vőlegényéhez.

– Pakolj, kérlek, éjfélig Magyarban kell lennünk! Különben a deltában végzem! De lehet, hogy te is! Csomagolunk, indulunk.

És így is lett. A honi határőrök beléjük kötöttek:

– Minek ennyi holmit vinni hétvégi kiruccanásra?

A leány furfangosan csak ennyit mondott:

– Visszük az ócskát a szegény magyar rokonoknak. – És gyorsan továbbiragadtak Magyarba. Valószínű, hogy csak alig-alig álltak meg a százsországi rokonságig. Így lett tehát üres a babaház, no meg jó néhány szülői ház nem is olyan régen. Régen? Ugyan! Málenkij robot, gulág, delta, migráció? – Uram, segíts!!

A mosogatógép-effektus

Jó hangulatú, kedves, fiatal társaság jött össze szombat délután az erdőszéli kis kertben, nem messze a várostól, a hegy tövében. Igazi illatos, napsugaras május vége volt, mondhatni, idilli! Ha sorra vennénk a látható természeti szépségeket, valaki még giccsesnek is tarthatná. Mert valóságosan is ragyogtak a fények. Pici százsorszép virágok kandikáltak ki a füvek közül, és tiszta szívből, teli torokkal csicseregtek a madarak. De nemcsak ők, hanem a társaság hölgyei is. Ám tény, hogy ide

mindenki párosan érkezett. Akár fiatal házaspár, akár csak amolyan együtt járó két-két ember, mégis elkülönültek egymástól. A fiúk csendesebbek voltak, csevegtek, szóban kocsit szereltek, adtak-vettek, iddoggáltak és örömmel szívták be az éltető hegyi levegőt. Jancsi és Juliska, jaj, de-hogy! Jani és Juli, a diszkóban pedig csakis „Dzsoni” és „Dzsuli” szemmel tartották egymást, hiszen nemrég kerültek össze. Néhány éve már dolgoznak, de csupán pár hónapja járnak együtt. Kevés volt még az élettapasztalatuk, és felfogták: alaposan meg kell egymást ismerni, ha komolyra fordítanak a szívük dolgát. Jani igényelte és pártfogolta, hogy minél több szituációban lássa jövődöbeliét. Ehhez különféle alkalmakat szervezett, mint pl. a maít is. Szülei hosszú, szeretetteljes házasságban éltek, és ők is fontosnak tartották a fiatalok hosszabb, tapasztaltabb ismeretségét. Gyűrűvel vagy gyűrű nélkül régebben ezt nevezték ismerkedésnek, majd jegyességnek. Manapság pedig az esküvőt sem tartják a népek igazán fontosnak, bár még szaladgálnak köztük gyémántgyűrűs, eljegyzett menyasszonyok.

Jani felfigyelt, mert hangosabbnak érezte Juli hangját, mint a többiekét. Nagyon fontos és nagyon trendi volt a hölgyek között a vitatéma: milyen körömfestés és műköröm mostanában a menő. Milyen legyen az alaplakk? Gyöngyházás vagy jajvörös? Jaj, ez már olyan snassz! Olyan régimódi, nagykorabeli! Legyen inkább alumínium, fekete vagy színjátészó? Itt-ott csillogó? És a műköröm ovális, szögletes, karvalyosan kampós, vagy csupán lekerekített, netán elvágólagos? Vagy minden ujjon más színű? Karomszerűen hosszú?

– Jó, jó – egyezett bele némi meggyőződéssel egy abszolút természetes, ősei életmódján élő, festetlen szemű, halvány rózsaszínű, egészséges körmű, kétgyermekes anyuka. – De nem zavar, amikor írtok vagy gépeltek? Hogyan fogdostok vele bármit is reggel, délben, este és éjszaka? – majd befejezte: – Hogy lehet ilyen körmökkel pelenkázni, főzni és főképpen mosogatni?

Juli erre teljesen kéretlenül és váratlanul félig felugrott, majd visszatottyant. Két kezét maga elé emelte, nyilván, hogy tenyérrel felfelé, és lassan, hogy mindenki jól megértse, meghirdette saját szentenciáját:

– E-zek a ke-zek nem fog-nak mo-so-gat-ni!! Nekem nem lesz se vízcsapom, se mosogatóm a konyhában!! Nekem mo-so-ga-tó-gé-pem lesz! – vázolta fel jövődöbeli asszonyi létét az emancipált, fiatal dáma, egyáltalán nem számolva a lehetséges következményekkel.

Eközben Jani kedves arca mord pofára változott. Ám mégis azt remélte, hogy ezt senki nem vette észre, hiszen mindannyian az öntudatos szónoklót figyelték. A buli után Jani hazavitte a lányt, de nem kísérte fel a lakására. Már a kapuban elbúcsúzott tőle.

A jövődöbeli férjjelölt pedig azon az éjszakán rémisztően kijózanító álmot látott. Ronda, nagy karvaly madár repült ki a fürdőszobából pettyes-tarka-fekete, hatalmasan kampós karmaival, melyek mintha markoló kezek lennének, víztől csepögő, lukacsos, jócskán teli gyümölcsös tálal tartott, és szállt, szállt... Végigcsurgatta vele a nappaliban a pompás szőnyeget és az előszoba csúszós csempéit. Magasan szárnyalva igyekezett a konyhába. Pedig ott nem is volt senki emberlány-fia, csak a magányos mosogatógép. Jani hirtelen felriadt, és ki tudja miért, még az iskolában tanult, nagy magyar költő verssora jutott eszébe: „Anyám, az álmok nem hazudnak!” – és döntésre készen tovább aludt.

Homolya Gábor: Időmérték – Az időm érték